

Komunikacja i społeczności

WIEDZA W PIGUŁCE

Dla nauczyciela

Zajęcia dotyczące relacji w środowisku medialnym mają przygotować do funkcjonowania w świecie nowych mediów w kontekście komunikacji z innymi użytkownikami.

Przedstawiają różne narzędzia technologiczne służące nowoczesnej komunikacji, takie jak funkcje telefonu komórkowego, komunikatory internetowe (np. Skype), czaty, portale społecznościowe i wiadomości elektroniczne — maile.

Każde z tych narzędzi ma swoją specyfikę. Różne narzędzia wymagają zróżnicowania formy przekazu (np. liczba używanych znaków, wielkość wyświetlaczy) oraz stosownego języka. Wspólna natomiast jest konieczność takiego formułowania treści, aby inni użytkownicy mogli ją odebrać i nie mieli problemu z interpretacją.

Precyzyjne i rzeczowe komunikaty, konkretne pytania i merytoryczne odpowiedzi tworzą pozytywny wizerunek użytkownika. Wpływa na to również używanie poprawnej polszczyzny oraz form grzecznościowych. Należy rozróżniać personalne ataki od konstruktywnej krytyki i traktować ją jako możliwość rozwoju zainteresowań i kompetencji społecznych.

Zachowanie dystansu wobec innych użytkowników oraz świadomość konsekwencji posługiwania się przekazem opartym głównie na tekście należą do wyznaczników odpowiedzialnego funkcjonowania w społecznościach internetowych. Należy podkreślać wagę bezpieczeństwa w internecie. Ze względów bezpieczeństwa młodzieży użytkownicy co do zasady nie powinni podawać swoich danych osobowych, nawet jeśli jest to wymagane.

Dla ucznia

Uczysz się i poznajesz świat, zadając pytania, otrzymując odpowiedzi, rozmawiając z innymi. Na tym polega komunikacja. Obecnie możesz komunikować się nie tylko z osobami, z którymi spędzasz czas, lecz także z tymi, którzy przebywają daleko. Telefonuj, esemesuj, korzystaj z komunikatorów, czatuj, pisz maile i listy.

Pamiętaj, żeby zawsze dobrze wyjaśnić, co chcesz powiedzieć. Im grzeczniej i dokładniej się wypowiadasz, tym chętniej inni z tobą rozmawiają. W ten sposób powstają społeczności — grupy ludzi, którzy wspierają się i dzielą swoimi zainteresowaniami i twórczością w internecie. Dołączaj do tych, które pomogą ci rozwijać swoje pasje i w których będziesz bezpieczny.

POMYSŁ NA LEKCJĘ

Uczestniczymy w różnych społecznościach internetowych. W trakcie zajęć uczestnicy dowiadują się, jak tworzyć w internecie przyjazną, pomocną społeczność i jakie zasady powinny panować w społeczności idealnej.

Cele operacyjne

Po zajęciach uczestniczki i uczestnicy:

- wiedzą, że społeczności przynoszą nam wiele korzyści;
- wiedzą, że aby tworzyć dobrą społeczność trzeba przestrzegać netykiety;

- są świadome/świadomi, co mogą dać społeczności internetowej i co od niej dostać.

Przebieg zajęć

Przed zajęciami (ok. 2 tygodnie wcześniej) poproś uczestników o zbieranie małych tekturowych pudełek (po herbacie, lekach, słodyczach itp.). Zbierz pudełka kilka dni wcześniej.

1.

Czas: 5 min
Forma: dyskusja

Zapytaj uczestniczki i uczestników, jaki powinien być dom, żeby się w nim dobrze mieszkało? Jeśli wśród odpowiedzi nie zostaną wymienione te cechy, zasugeruj, że powinien być: bezpieczny, wygodny, duży, ładnie urządzony. Zapytaj także, z jakimi ludźmi chętnie by się w swoim domu spotykały/spotykali? Możliwe odpowiedzi: z miłymi, mądrymi, mającymi poczucie humoru, ciekawymi, pomysłowymi itd. Powiedz, że społeczność internetowa jest wspólnym miejscem, gdzie spotykają się różni ludzie. Żeby zbudować dobre, przyjazne miejsce w sieci, trzeba się stosować do tych samych reguł, co w komunikacji bezpośredniej.

2.

Czas: 15 min
Forma: praca w grupach
Pomoce: **Materiał pomocniczy „Cegiełki”**, kartonowe pudełka, kolorowy papier, flamastry, kredki, klej lub taśma klejąca

Podziel uczestników na 3 grupy. Podziel zgromadzone pudełka na 4 części i daj każdej grupie po trochu. Poproś grupy, żeby ozdobiły pudełka i korzystając z **materiału pomocniczego „Cegiełki”**, napisały na nich hasła dotyczące komunikacji, netykiety i bezpieczeństwa w społecznościach internetowych. Jeśli grupom starczy czasu, poproś o zilustrowanie na pudełkach wypisanych haseł.

3.

Czas: 10 min
Forma: praca warsztatowa całej grupy
Pomoce: klej

Poproś grupy o ustawienie swoich pudełek na jednym stole, a przedstawicieli każdej z grup o opowiedzenie, czego dotyczą hasła, które napisali. Powiedz, że społeczność internetowa jest jak dom, który opisywali w 1. ćwiczeniu. Poproś o wspólne sklejenie pudełek w taki sposób, żeby powstał domek. Pamiętajcie, żeby zostawić wejście! Postarajcie się, żeby hasła znalazły się po zewnętrznej stronie, tak żeby można było je odczytywać.

4.

Czas: 10 min
Forma: dyskusja
Pomoce: arkusz z wypisanymi korzyściami ze społeczności

Zapytaj, w jaki sposób korzystamy ze społeczności, co możemy wyjąć z naszego domku, a co do niego włożyć? Pozwól uczestnikom podyskutować o ich doświadczeniach korzystania ze społeczności internetowych.

Powieś dużą kartkę z wypisanymi zdaniami:

Jak korzystamy ze społeczności?

- Korzystamy z utworów innych osób.
- Dzielimy się własną twórczością.
- Radzimy i korzystamy z porad innych.
- Pomagamy.
- Rozmawiamy o naszych pasjach.
- Korzystamy z doświadczeń innych osób.

Zapytaj, które z tych zachowań to dawanie, a które branie z „domku” społeczności.

5.

Czas: 5 min

Forma: miniwykład osoby prowadzącej

Powiedz, że dom, żeby był stabilny, musi mieć wszystkie cegły. Jeśli któreś z nich zabraknie, społeczność traci swoje cechy. Np. jeśli zabraknie szacunku, to „dom” czyli społeczność, przestaje być miły i ludzie z niego uciekają. Podobnie ze wszystkimi innymi zasadami. Powiedz, że powinniśmy sami stosować się do tych zasad i wymagać tego od innych. Nie musimy tolerować niewłaściwych zachowań. Na forach i portalach społecznościowych można zgłosić moderatorom obraźliwy wpis.

Ewaluacja

Czy po przeprowadzonych zajęciach uczestnicy i uczestniczki:

- potrafią powiedzieć, jakie zasady powinny panować w dobrej, przyjaznej społeczności internetowej?
- wiedzą, co mogą dać i co wziąć od dobrej społeczności internetowej?

Opcje dodatkowe

Te same zajęcia można przeprowadzić w ogrodzie lub na boisku przy użyciu do budowy domu dużych kartonów. Daje to fantastyczną możliwość wejścia do zbudowanego przez siebie domu.

MATERIAŁY

Materiał pomocniczy „Cegiełki”

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Oznaczone poniższe zdania jako prawdziwe lub fałszywe.

1. Mogę dzielić się w internecie własną twórczością. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]
2. Nie należy udostępniać obcym swojego nazwiska i adresu. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]
3. W internecie wolno koloryzować, bo nikt tego nie sprawdzi. [rozwiązanie: fałsz] [Prawda/Fałsz]
4. Zawsze w rozmowie trzeba być kulturalnym, nawet jeśli rozmówca jest niekulturalny. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]

SŁOWNICZEK

- **komunikacja:** przekazywanie i odbieranie informacji pomiędzy ludźmi lub urządzeniami
- **wizerunek:** sposób, w jaki ktoś postrzega sam siebie lub jak widzą go inne osoby

CZYTELNIA

- **Netykieta: internetowe savoir-vivre** [online], [dostęp: 25.11.2013], dostępny w Internecie: <http://taat.pl/article/netykieta/index.php>.
- Kaznowski Dominik, **Podział i klasyfikacja social media** [online], [dostęp: 25.11.2013], dostępny w Internecie: <http://networkeddigital.com/2010/05/10/podzial-i-klasyfikacja-social-media/>.

Tekst: Joanna Ruta Baranowska, scenariusz: Anna Buchner, konsultacja merytoryczna: Damian Muszyński. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/komunikacja-i-spolesnosci/>.

Publikacja dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Zajęcia komputerowe, II poziom edukacyjny

Cele kształcenia

II. Komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Etyka, II poziom edukacyjny

Cele kształcenia

I. Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec człowieka, jego natury, powinności moralnych oraz wobec różnych sytuacji życiowych.

Język polski, II poziom edukacyjny

Cele kształcenia

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji